

ROČNÍ ZPRÁVA O VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

2011

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Bankovní radě České národní banky:

- I. Ověřili jsme soulad přiložené Roční zprávy o výsledku hospodaření České národní banky („Zpráva“) s účetní závěrkou České národní banky (dále jen „ČNB“) k 31. prosinci 2011. Za správnost Zprávy je zodpovědné vedení ČNB. Naším úkolem je vydat na základě provedeného ověření stanovisko o souladu Zprávy s účetní závěrkou.

Ověření jsme provedli v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, aby auditor naplánoval a provedl ověření tak, aby získal přiměřenou jistotu, že informace obsažené ve Zprávě, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných souvislostech v souladu s příslušnou účetní závěrkou. Účetní informace obsažené ve Zprávě jsme sesouhlasili s informacemi uvedenými v účetní závěrce k 31. prosinci 2011. Jiné než účetní informace získané z účetní závěrky a z účetních knih ČNB jsme neověřovali. Jsme přesvědčeni, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora.

Podle našeho názoru jsou účetní informace uvedené ve Zprávě ve všech významných souvislostech v souladu s účetní závěrkou ČNB.

- II. Ověřili jsme též účetní závěrku ČNB k 31. prosinci 2011, která není součástí této zprávy a ke které jsme 24. února 2012 vydali výrok následujícího znění:

„Ověřili jsme přiloženou účetní závěrku České národní banky, sestavenou k 31. prosinci 2011 za období od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011, tj. rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu, včetně popisu používaných významných účetních metod. Údaje o České národní bance jsou uvedeny v bodě 1 přílohy této účetní závěrky.

Odpovědnost vedení účetní jednotky za účetní závěrku

Vedení České národní banky je odpovědné za sestavení účetní závěrky a za věrné zobrazení skutečností v ní v souladu s účetními předpisy platnými v České republice a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Odpovědnost auditora

Naším úkolem je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně toho, jak auditor posoudí rizika, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlídně k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení účetní závěrky a věrné zobrazení skutečností v ní. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit zahrnuje též posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením společnosti i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

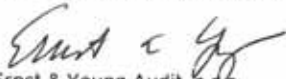
Domníváme se, že získané důkazní informace jsou dostatečné a vhodné a jsou přiměřeným základem pro vyjádření výroku auditora.

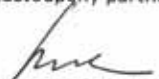

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka ve všech významných souvislostech věrně a poctivě zobrazuje aktiva, pasiva a finanční situaci České národní banky k 31. prosinci 2011 a výsledky jejího hospodaření za období od 1. ledna 2011 do 31. prosince 2011 v souladu s účetními předpisy platnými v České republice."

Ernst & Young Audit, s.r.o.
oprávnění č. 401
zastoupený partnerem

Magdalena Soucek
auditor, oprávnění č. 1291

24. února 2012
Praha, Česká republika

OBSAH

I.	ÚVOD	1
II.	NÁKLADY A VÝNOSY	2
	II. 1 Shrnutí	2
	II. 2 Oblast měnová	3
	II. 2. 1. Provádění měnové politiky	3
	II. 2. 2. Správa devizových rezerv	4
	II. 2. 3. Kurzové rozdíly	6
	II. 2. 4. Klientské operace	7
	II. 2. 5. Ostatní operace	7
	II. 3 Oblast emise a správy peněz	9
	II. 4 Oblast provozní	10
	II. 4. 1. Zaměstnanci	11
	II. 4. 2. Správní činnost	12
	II. 4. 3. Provoz objektů a zařízení	13
III.	AKTIVA A PASIVA	15
	III. 1. Shrnutí	15
	III. 2. Popis věcného obsahu vybraných položek aktiv a pasiv	16
	III. 2. 1. Aktiva	16
	III. 2. 2. Pasiva	17
	III. 3. Výdaje na pořízení majetku	18
	III. 4. Stav vlastního kapitálu	21
IV.	ROZDĚLENÍ HOSPODÁŘSKÉHO VÝSLEDKU	22
V.	ODVOD VOLNÉHO ZŮSTATKU ZISKU DO STÁTNÍHO ROZPOČTU	23
VI.	VEDENÍ ÚČTŮ A POSKYTOVÁNÍ BANKOVNÍCH SLUŽEB PRÁVNICKÝM OSOBÁM	24
VII.	ZÁVĚR	25

Příloha č. 1 - Srovnání nákladů a výnosů ČNB v letech 2011 a 2010

Příloha č. 2 - Přehled aktiv a pasiv ČNB ke konci roku 2011 a 2010

Příloha č. 3 - Vyhodnocení čerpání rozpočtovaných prostředků k 31. prosinci 2011

Příloha č. 4 - Jmenovitý seznam právnických osob podle § 34 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

I. ÚVOD

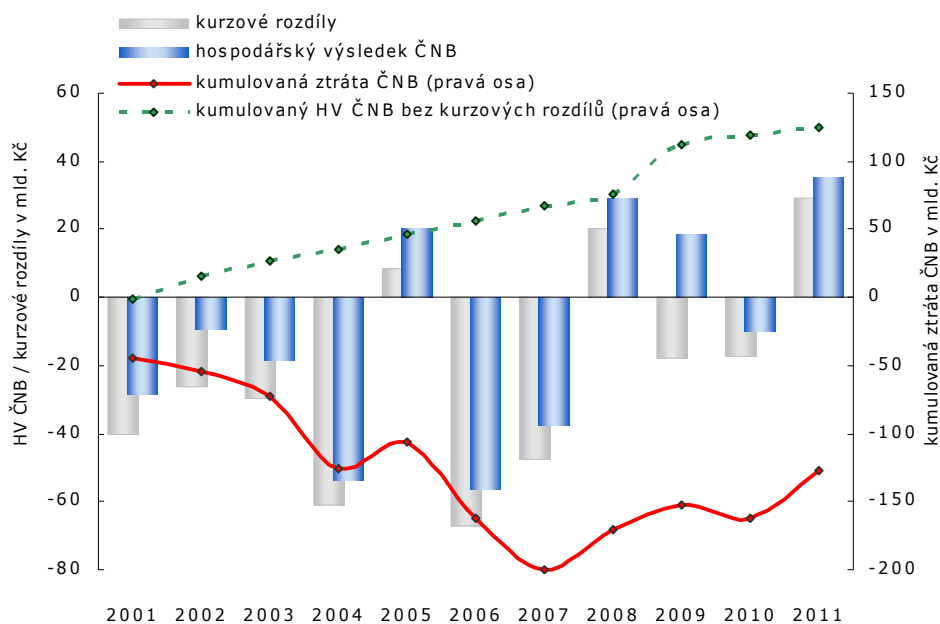
Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (v dalším textu Zprávy jen „zákon o ČNB“), ukládá České národní bance, aby do tří měsíců po skončení kalendářního roku předložila Poslanecké sněmovně k projednání roční zprávu o výsledku svého hospodaření.

Předkládaná roční zpráva vychází z účetní závěrky za rok 2011. Soulad obou dokumentů byl ověřen auditorem, firmou Ernst & Young Audit, s. r. o.

Hlavním úkolem České národní banky je zajišťování cenové stability. V souladu s tímto cílem banka určuje měnovou politiku, vydává bankovky a mince, řídí peněžní oběh, platební styk a zúčtování bank, včetně péče o jejich plynulost a hospodárnost, vykonává dohled nad osobami působícími na finančním trhu a pečuje o bezpečné fungování a rozvoj finančního systému v ČR. Banka vykonává dohled ve vymezené oblasti ochrany spotřebitele u subjektů působících na finančním trhu, které jsou bankou dozorovány. Česká národní banka spravuje devizové rezervy a vykonává další činnosti podle zákona o ČNB a podle zvláštních právních předpisů.

Zajišťování uvedených hlavních činností ovlivňuje účetní hospodářský výsledek banky, který proto i přes snahu centrální banky o hospodárnost nemůže být indikátorem vypovídajícím o skutečné kvalitě hospodaření. ČNB vyvíjí dlouhodobou snahu o hospodárné vynakládání finančních prostředků. Provozní náklady banky se dlouhodobě nezvyšují, a to navzdory rozšiřování působnosti centrální banky v oblasti výkonu dohledu nad finančními trhy.

Graf č. 1 – Vývoj hospodářského výsledku ČNB v letech 2001 až 2011

Poznámka: Kumulovaný HV ČNB bez kurzových rozdílů znázorňuje hypotetický vývoj kumulovaného hospodářského výsledku ČNB očištěného o vliv kurzových rozdílů.

II. NÁKLADY A VÝNOSY

II. 1. SHRNUTÍ

Souhrnný výsledek hospodaření České národní banky skončil v roce 2011 ziskem ve výši 35 425 mil. Kč. Vytvořený zisk byl v souladu s rozhodnutím bankovní rady a se zásadami finančního hospodaření použit v plné výši na snížení neuhrazené ztráty z předchozích období.

Hospodářský výsledek ČNB ovlivnily především kurzové zisky plynoucí z oslabení domácí měny vlivem prohloubení dluhové krize v eurozóně a výnosy ze správy devizových rezerv. Ke kladnému hospodářskému výsledku přispěl i pokles nákladů realizovaných při provádění měnové politiky vyplývající z nižší hladiny úrokových sazeb i objemu sterilizace volné likvidity bank. V segmentu klientských operací poklesly úrokové náklady z běžných a vkladových účtů klientů.

V porovnání s rokem 2010 nakoupila ČNB od svých dodavatelů nižší objem bankovek a mincí z obecného kovu, což ve spojení s vyššími tržbami z prodeje numismatického materiálu přispělo k výraznému poklesu celkových čistých nákladů vynaložených na emisi a správu oběživa. Meziroční snížení záporného salda provozních nákladů je pak výsledkem procesu prohlubování efektivnosti provozních činností banky.

Přehled o dosažených nákladech a výnosech v roce 2011 podává tabulka č. 1 (srovnání nákladů a výnosů ČNB v letech 2011 a 2010 je uvedeno v příloze č. 1).

Tabulka č. 1 - Náklady a výnosy ČNB v roce 2011

	údaje uvedeny v mil. Kč			
	náklady	výnosy	saldo	meziroční změna
oblast měnová	33 345	70 617	37 272	44 784
▪ provádění měnové politiky	3 072	4	-3 068	400
▪ správa devizových rezerv ¹⁾	28 918	39 365	10 447	-2 019
▪ kurzové rozdíly	954	30 161	29 207	46 263
▪ klientské operace	374	1 048	674	138
▪ ostatní operace	27	39	12	2
oblast emise a správy peněz	276	258	-18	257
oblast provozní	1 991	162	-1 829	118
Celkem	35 612	71 037	35 425	45 159

¹⁾ V průběhu roku 2011 vzrostl oceňovací rozdíl z přecenění dluhopisů v portfoliu ČNB o 3,2 mld. Kč. V souladu s účetními standardy se nere realizované zisky (ztráty) z přecenění realizovatelných dluhopisů na reálnou hodnotu nezahrnují do výnosů, resp. nákladů ČNB, ale jsou vykázány jako součást vlastního kapitálu. Do výsledovky vstupují až při vypořádání konkrétního dluhopisu.

II. 2. OBLAST MĚNOVÁ

Oblast měnová zahrnuje náklady a výnosy související s realizací měnové politiky, správou devizových rezerv, kurzovými rozdíly, konsolidací bankovního sektoru a službami poskytovanými klientům (především státní pokladně).

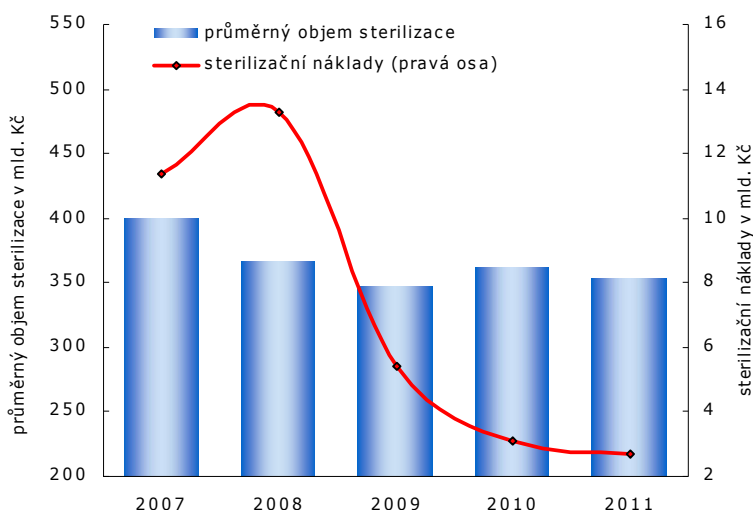
rok	náklady	údaje uvedeny v mil. Kč	
		výnosy	saldo
2011	33 345	70 617	37 272
2010	60 631	53 119	-7 512

II. 2. 1. Provádění měnové politiky

Základním měnovým nástrojem, který významně ovlivňuje hospodaření banky, jsou dvoutýdenní repo operace. ČNB nabízí bankám, že si na účtech v ČNB mohou v rámci těchto operací uložit své volné peněžní prostředky za úrokovou sazbu, která nepřevyší vyhlášenou dvoutýdenní repo sazbu.

V roce 2011 bylo tímto způsobem sterilizováno v průměru 353 mld. Kč, což je meziroční pokles o 2,5 %. Vývoj objemu sterilizace a vynaložených nákladů banky zobrazuje graf č. 2. Je patrné, že pokles sterilizačních nákladů v minulých letech ovlivňovala zejména změna úrokových sazeb. Výraznější korekce v jejich nastavení byla realizována v roce 2009, v jejímž důsledku došlo ke skokovému snížení nákladů banky. V následujících letech se vzhledem ke stabilizaci úrokových sazeb již tak výrazné snížení nákladů neopakovalo.

Graf č. 2 – Vývoj sterilizace a sterilizačních nákladů ČNB v letech 2007 – 2011

K úpravě základní úrokové sazby (dvoutýdenní repo sazby) přistoupila ČNB naposledy 7. května 2010, kdy její výši snížila o čtvrt procentního bodu na historicky nejnižší hodnotu 0,75 % p.a. Na této úrovni sazba setrvala až do konce roku 2011. Obdobná úprava byla realizována u lombardní sazby, která byla stanovena na 1,75 % p.a. Diskontní sazba byla ponechána na hodnotě 0,25 % p.a. platné od srpna 2009.

Hospodaření ČNB ovlivňují i náklady z titulu úročení povinných minimálních rezerv bank na účtech centrální banky. Funkce povinných minimálních rezerv bank jako měnověpolitického nástroje je v současné době nízká. Uložené finanční prostředky slouží spíše k zajištění plynulosti mezibankovního platebního styku, který probíhá prostřednictvím ČNB. Předepsaný objem PMR stanovený na 2 % ze základny určené pro jejich výpočet (tj. z objemu primárních závazků dané banky, jejichž splatnost nepřevyšuje dva roky) se dlouhodobě nemění. V roce 2011 činila průměrná výše PMR 51 mld. Kč a obchodním bankám byly vyplaceny úroky v celkové výši 386 mil. Kč, což znamenalo meziroční snížení o 40 mil. Kč.

Měnověpolitické nástroje ČNB obsahují i automatické a mimořádné facility. V případě automatických facilit si banky mohou do druhého dne u centrální banky likviditu ukládat nebo jí čerpat. Mimořádné facility slouží k dodávání likvidity a byly zavedeny v roce 2008 na podporu domácího finančního trhu během globální finanční krize. Tyto měnověpolitické nástroje využívaly obchodní banky pouze okrajově.

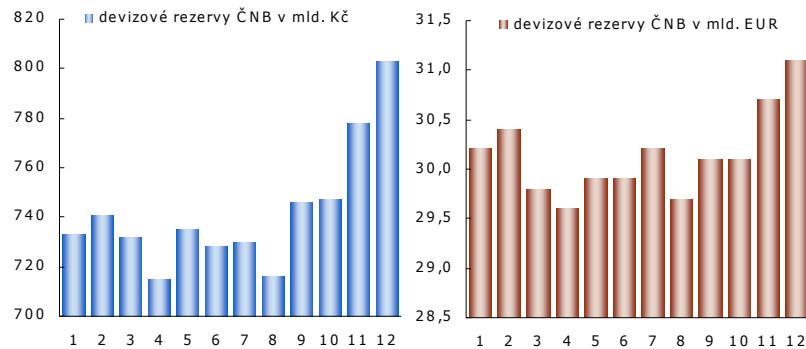
Celkově ČNB při realizaci měnové politiky vykázala záporné saldo nákladů a výnosů ve výši 3 068 mil. Kč.

II. 2. 2. Správa devizových rezerv

Devizové rezervy tvoří nejvýznamnější část aktiv ČNB. Jejich součástí jsou cenné papíry (dluhopisy, akcie), reverzní repo operace (zajištěná depozita), pohledávky vůči MMF, zlato a další cizoměnová aktiva banky. Devizové rezervy jsou investovány v souladu se zásadami politiky ČNB uplatňovanými v této oblasti a v závislosti na investičních příležitostech a vývoji na finančních trzích. Přetrvávající dluhová krize některých členů eurozóny a její postupná eskalace si v průběhu roku 2011 vyžádala přijetí některých opatření snižujících finanční rizika spojená se správou devizových rezerv. Ve snaze odlehčit expozici na eurozónu přikročila banka k založení nového rezervního portfolia denominovaného v australských dolarech. Přijatá opatření rozšířila měnovou diverzifikaci devizových rezerv. I nadále je uplatňována zásada, že rezervy jsou investovány na tradičních rozvinutých trzích.

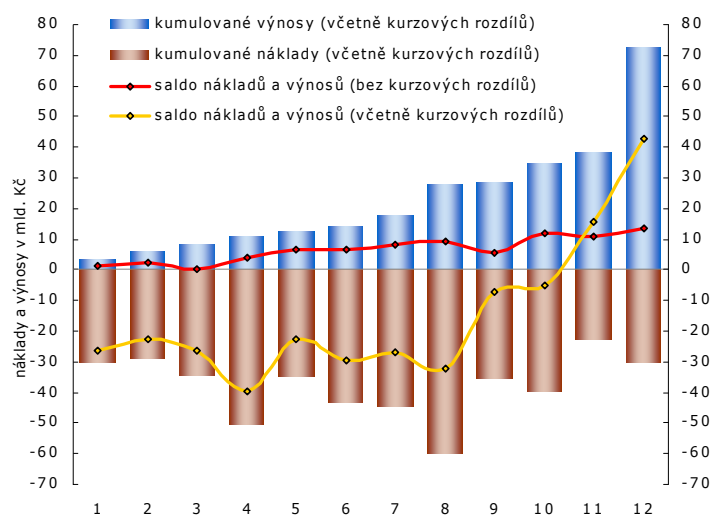
Z hlediska alokace devizových aktiv bylo významnou událostí dosažení cílové velikosti postupně budovaného akciového portfolia, které aktuálně tvoří 10 % tržní hodnoty devizových rezerv ČNB. Provedenými analýzami bylo ověřeno, že zhruba toto zastoupení akcií v rámci spravovaných portfolií je optimální z hlediska rozložení tržních rizik.

Tržní hodnota devizových rezerv činila ke konci roku 2011 celkem 31 139 mil. EUR, což představuje meziroční pokles o 656 mil. EUR. Zdroj růstu eurové hodnoty devizových rezerv pocházel z vlastního výnosu spravovaných portfolií a kurzových rozdílů plynoucích ze změny kurzů rezervních měn vůči euru. Proti tomuto vlivu působil odprodej výnosů devizových rezerv a záporné saldo externích toků do portfolií, které bylo primárně ovlivněno snižováním finančních prostředků uložených na účtech klientů ČNB.

Graf č. 3 – Vývoj objemu devizových rezerv ČNB v roce 2011

Výnos devizových rezerv, měřený jako vážený průměr výnosů dosažených v rezervních měnách a podle tržních dat, činil za rok 2011 celkem 1,94 % p.a. Výnosy portfolií v jednotlivých rezervních měnách pak dosáhly následujících hodnot: euro - 1,25 % p.a., americký dolar - 2,53 % p.a., kanadský dolar - 3,44 % p.a., švédská koruna - 5,34 % p.a. a australský dolar - 0,05 % p.a. Souhrnný korunový výnos, který zahrnuje i kurzové rozdíly, činil 6,00 % p.a.

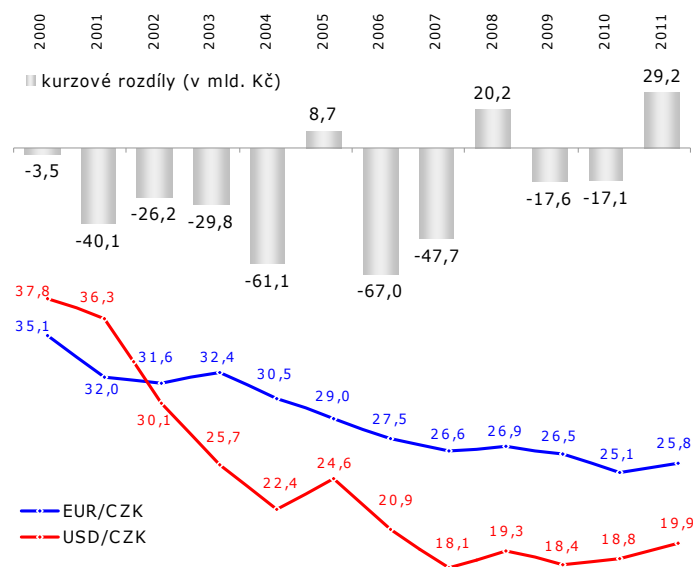
V absolutním vyjádření přispěla správa devizových rezerv (bez vlivu kurzových rozdílů) do hospodaření banky kladným saldem nákladů a výnosů ve výši 10 447 mil. Kč. Při zohlednění meziročního nárůstu oceňovacích rozdílů z dluhopisů držených v portfoliu banky, které ČNB v souladu s účetními předpisy pravidelně přeceňuje na jejich tržní hodnotu, by souhrnný výsledek hospodaření v oblasti správy devizových rezerv činil 13 615 mil. Kč, což je hodnota srovnatelná s rokem 2010. Na dosaženém výsledku se nejvýznamnější měrou podílel úrokový a kapitálový výnos dluhopisové části portfolia. Akciové portfolio banky naopak kapitálově ztrácelo.

Graf č. 4 – Kumulované náklady a výnosy ze správy devizových rezerv ČNB v roce 2011 – včetně započítání vlivu přecenění dluhopisů

II. 2. 3. Kurzové rozdíly

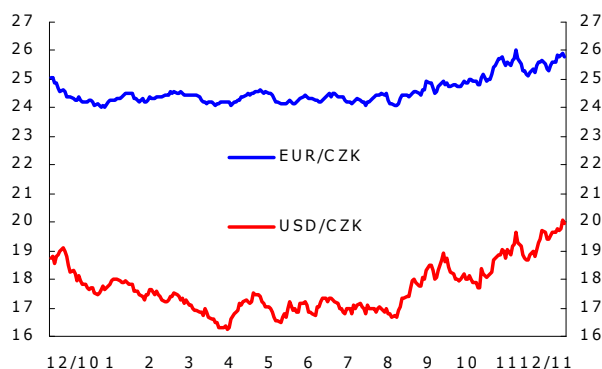
Vzhledem ke struktuře a objemu své bilance, která obsahuje vysoký podíl cizoměnových aktiv, a volatilitě české koruny vůči hlavním rezervním měnám představují kurzové rozdíly stěžejní faktor ovlivňující hospodářský výsledek ČNB. Na konci roku 2011 činily kurzové zisky 29 207 mil. Kč. Koruna vykazuje, až na ojedinělé korekce, dlouhodobě trend postupného posilování, jehož tempo se zpomaluje. Za uplynulou dekádu se tak do hospodářského výsledku banky promítly kurzové ztráty v souhrnném objemu 252 mld. Kč.

Graf č. 5 - Vývoj kurzových rozdílů ČNB v letech 2000 – 2011

Rok 2011 byl z hlediska vývoje kurzu koruny poměrně specifický, neboť domácí měna meziročně oslabila vůči všem měnám, ve kterých jsou devizové rezervy ČNB alokovány. Na počátku roku 2011 koruna posilovala vůči euru i americkému dolaru. Eskalace problémů se splácením dluhů některých členů eurozóny však postupně vyústila v oslabování většiny evropských měn včetně české koruny. Vůči euru, ve kterém je společně s americkým dolarem investována rozhodující část devizových rezerv ČNB, koruna meziročně oslabila z hodnoty 25,060 Kč na 25,800 Kč, resp. z 18,751 Kč na 19,940 Kč v případě amerického dolaru.

Graf č. 6 - Vývoj kurzu EUR/CZK a USD/CZK v roce 2011

II. 2. 4. Klientenské operace

Oblast zahrnuje poplatky a úroky, které ČNB účtuje při operacích se svými klienty a při poskytování služeb v rámci mezibankovního platebního styku a evidence a vypořádání obchodů s krátkodobými dluhopisy. Vzhledem ke svému charakteru mají klientenské operace dlouhodobě kladný dopad do hospodaření ČNB.

V roce 2011 dosáhla ČNB kladného salda nákladů a výnosů v celkové výši 674 mil. Kč. Převážná část výnosů pocházela z devizových transakcí realizovaných s klienty (606 mil. Kč), provádění mezibankovního zúčtování a služeb souvisejících s evidencí a vypořádáním obchodů s krátkodobými dluhopisy (96 mil. Kč), vedení účtů státní pokladny a mimorozpočtových prostředků (129 mil. Kč) a dále pak z hotovostních operací realizovaných s cizí měnou (36 mil. Kč). Nákladová strana klientenských operací byla zatížena především úroky z běžných a termínovaných účtů klientů v celkové výši 194 mil. Kč. Největší část (189 mil. Kč) přitom představovaly úroky placené na běžných účtech Národního fondu, státní pokladny a státních fondů. Na základě ukončeného konkurzního řízení odepsala ČNB do svých nákladů pohledávky (158 mil. Kč) za klienty převzatými z bývalé Kreditní a průmyslové banky. Dopad do hospodářského výsledku banky byl v celkovém souhrnu neutrální, neboť současně byly rozpuštěny opravné položky vytvořené k tomuto titulu v minulosti.

II. 2. 5. Ostatní operace

Ostatní operace ovlivnily hospodaření banky kladným saldem nákladů a výnosů v celkové výši 12 mil. Kč. Na dosaženém výsledku se podílely přijaté poplatky za správu a vedení účtů speciálních vládních úvěrů, poplatky za poskytnuté záruky a rozpuštění nadbytečných opravných položek vytvořených v rámci programu konsolidace bankovního sektoru. Některé kauzy tohoto programu již byly ukončeny a případné budoucí potenciální náklady, pramenící z nedořešených případů, má ČNB kryty opravnými položkami nebo vydanou státní zárukou, případně není možné jejich výši v současné době odhadnout, a proto na ně není tvořena rezerva. Objem opravných položek banka průběžně aktualizuje, a to na základě změny odhadu návratnosti příslušných aktiv v důsledku částečného rozvrhového uspokojení ČNB v průběhu konkurzních řízení.

Doposud neuzavřena je kauza IPB, a. s. V červnu 2000 vyhlásila ČNB nucenou správu v IPB, a. s., a následně vydala pro věřitele IPB, a. s., záruku za závazky vyplývající z přijatých vkladů a vydaných dluhopisů, včetně příslušných úroků evidovaných v účetnictví IPB, a. s., ke dni 16. června 2000. Výše záruky za vklady je v účetnictví ČNB pravidelně aktualizována podle skutečné výše závazků s tím, že na konci roku 2011 činil zůstatek záruky 139 mil. Kč.

Po prodeji IPB, a. s., uzavřela ČNB Smlouvu a slib odškodnění, ve které se neodvolatelně a bezpodmínečně zavázala uhradit Československé obchodní bance, a. s. (dále „ČSOB“), určité škody související s převzetím IPB, a. s. V návaznosti na to vydala vláda České republiky záruku ve prospěch ČNB k pokrytí ztrát vyplývajících ze Smlouvy a slibu odškodnění. Státní záruka pokrývá pouze škody, které mohou ČNB vzniknout v důsledku odškodnění ČSOB za ztráty (škody) vyplývající z nevidovaných závazků IPB, a. s., převzatých ČSOB.

Dne 6. listopadu 2002 obdržela ČNB jednostranné závazné prohlášení ČSOB, podle kterého budou veškeré nároky na peněžitá plnění ČNB vůči ČSOB na základě Smlouvy a slibu odškodnění ze strany ČSOB uplatněny a ze strany ČNB uhrazeny do 31. prosince 2016 a celková částka odškodnění dosáhne maximálně 160 mld. Kč. V návaznosti na toto prohlášení

očekává ČNB možné plnění ze státní záruky ve stejném nebo menším rozsahu. Dne 28. června 2004 obdržela ČNB Závazné prohlášení ČSOB, jehož přílohou je konečný seznam možných plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění. Převzetí tohoto Závazného prohlášení ze strany ČNB ovšem neznamená potvrzení či schválení jednotlivých nároků uvedených v příloze, nicméně ze strany ČSOB již nemohou být vzneseny další nároky na plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění, pokud již nejsou obsaženy v konečném seznamu možných plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění.

Do 31. prosince 2011 ČNB poskytla ČSOB v souvislosti se Smlouvou a slibem odškodnění zálohy ve výši 2 600 mil. Kč a konečná plnění ve výši 431 mil. Kč. V návaznosti na vystavenou státní záruku obdržela ČNB od Ministerstva financí ČR zálohy a konečná plnění ze záruky. Cizoměnová část poskytnutých záloh se v důsledku posílení domácí měny od doby vyplacení těchto záloh (v roce 2002) snížila o 17 mil. Kč. Celková výše budoucích možných plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění může tak ještě činit 156 952 mil. Kč.

ČNB prozatím netvoří rezervu na případná další plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění, protože objem dosud poskytnutých plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění, která by nebyla kryta státní zárukou, byl marginální a ČNB v současné době nemůže spolehlivě stanovit konečný objem případných plnění vůči ČSOB ze soudních sporů nebo škod, které ČSOB utrpí, na něž se státní záruka nevztahuje, a tudíž by mohly být nákladem ČNB.

ČNB odmítla poskytnout plnění v souvislosti s případy nároků vznesených ČSOB podle Smlouvy a slibu odškodnění, u nichž ČNB zastává názor, že nejsou podle této smlouvy odškodnitelné.

V souvislosti s transakcemi, které ČNB prováděla v minulosti při výkonu své úlohy podporovat a udržovat stabilitu bankovního sektoru, je proti ČNB či třetím osobám vedeno několik soudních řízení. Na základě spolupráce s externími právními kancelářemi a na základě vlastního posouzení těchto sporů ČNB považuje za nepravděpodobné, že výsledky těchto sporů budou mít významný dopad na finanční pozici ČNB, a proto na ně není tvořena rezerva.

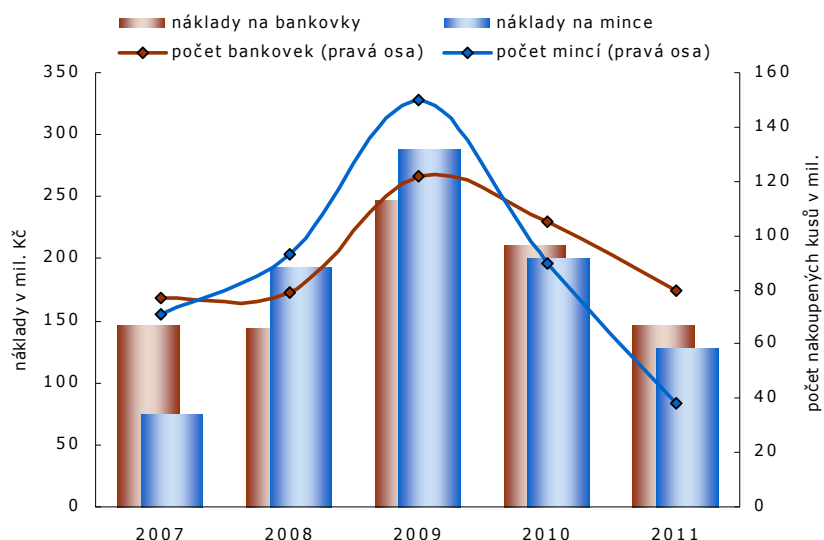
II. 3. OBLAST EMISE A SPRÁVY PENĚŽ

V této oblasti jsou obsaženy náklady vynaložené na přípravu, výrobu a ochranu českých peněz. Výnosy pak zahrnují zejména tržby spojené s prodejem numismatického materiálu a poplatky bank. Výhradním dodavatelem českých bankovek je Státní tiskárna cenin Praha, s. p. V případě mincí z obecného kovu a mincí z drahých kovů je ražba realizována prostřednictvím České mincovny, a. s.

rok	náklady	údaje uvedeny v mil. Kč	
		výnosy	saldo
2011	276	258	-18
2010	414	139	-275

Na základě plánu výroby objednává ČNB u svých dodavatelů požadované množství českých bankovek a mincí. Celkový počet nakoupených bankovek a mincí se meziročně snížil, neboť zásoby některých nominálních hodnot českých peněz vykazovaly požadovanou úroveň. Dalším faktorem pak bylo posunutí termínu dodávek některých nominálů do roku 2012 z důvodů stojících na straně dodavatele. Od Státní tiskárny cenin Praha, s. p., odebrala ČNB celkem 80 mil. kusů bankovek různých nominálních hodnot (meziroční pokles o 25 mil. kusů), za což zaplatila 146 mil. Kč. Na dodávky mincí z obecného kovu a stříbrných a zlatých pamětních mincí v celkovém počtu 37 mil. kusů (meziroční pokles o 53 mil. kusů) banka vynaložila 127 mil. Kč, z toho 80 mil. Kč připadlo na dodávky pamětních mincí a 47 mil. Kč na mince z obecného kovu.

Graf č. 7 - Vývoj nákladů ČNB na nákup českých peněz v letech 2007 – 2011

Na přípravu platidel byly vynaloženy 2 mil. Kč a na ochranu platidel 0,8 mil. Kč.

Výnosy v oblasti emise a správy oběživa činily 258 mil. Kč, což je nárůst o 119 mil. Kč. Za výrazným zvýšením tržeb z numismatického materiálu je především vyšší počet emitovaných mincí, váha drahého kovu v mincích vyšší nominální hodnoty a nárůst ceny drahého kovu.

II. 4. OBLAST PROVOZNÍ

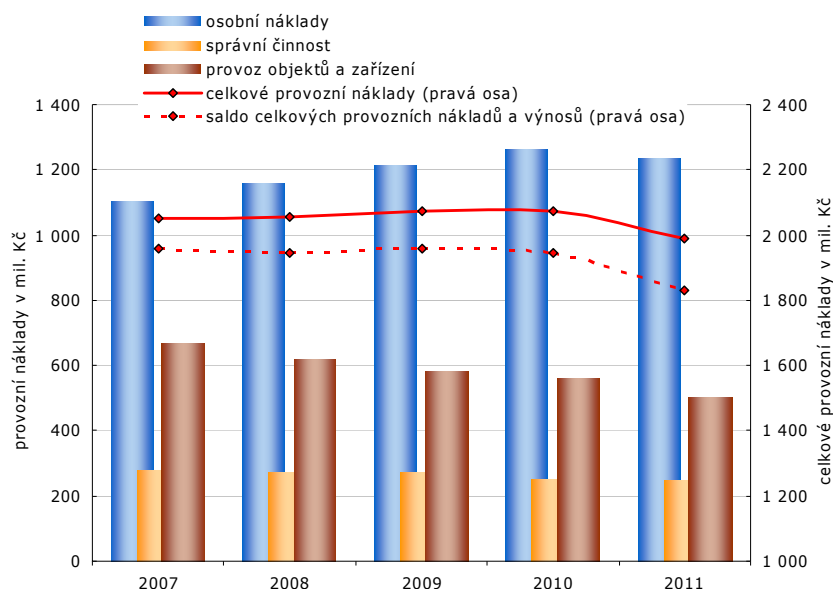
Hospodaření ČNB v provozní oblasti skončilo v roce 2011 celkovým záporným saldem ve výši 1 829 mil. Kč. Ve srovnání s rokem 2010 došlo ke snížení záporného salda o 118 mil. Kč.

rok	údaje uvedeny v mil. Kč		
	náklady	výnosy	saldo
2011	1 991	162	-1 829
2010	2 074	127	-1 947

Provozní náklady a výnosy ČNB lze z hlediska účelu jejich vynaložení rozdělit do třech základních skupin: zaměstnanci, správní činnost a provoz objektů a zařízení. V grafu č. 8 je zachycen vývoj provozních nákladů banky v letech 2007 až 2011 (náklady na správní činnost jsou očištěny o tvorbu opravných položek vytvořených k provozním pohledávkám ČNB - v roce 2011 se jednalo o 1,6 mil. Kč).

V provozní oblasti ČNB dlouhodobě deklaruje snahu o hospodárné vynakládání finančních prostředků. Z dat uvedených v grafu č. 8 je toto úsilí jasně patrné. Průběžné zvyšování personálních nákladů bylo v předchozích letech kompenzováno efektivnějším výkonem jiných provozních činností banky. Významný meziroční pokles celkových nákladů banky v roce 2011 je pak výsledkem cíleného tlaku na efektivitu všech činností, jejichž výkonem je ČNB pověřena.

Graf č. 8 - Provozní náklady ČNB v letech 2007 - 2011

II. 4. 1. Zaměstnanci

Náklady na zaměstnance, které zahrnují mzdové náklady včetně náhrad při dočasné pracovní neschopnosti, zákonné odvody pojistného a ostatní sociální náklady (připojištění, zdravotní péče a stravování), náklady na vzdělávání a zaměstnanecké benefity, dosáhly v roce 2011 objemu 1 238 mil. Kč a oproti předchozímu roku poklesly o 1,8 %. Tento pokles byl především důsledkem snížení objemu mzdových prostředků a snížení počtu zaměstnanců ČNB v souvislosti s reorganizací, která se v ČNB uskutečnila v průběhu roku 2011. Počet zaměstnanců meziročně poklesl o 62. Efekt reorganizace se projeví i v roce 2012, kdy je očekáváno další snížení ročních mzdových nákladů.

Graf č. 9 - Počet zaměstnanců ČNB v letech 2007 až 2011

Mzdové náklady na zaměstnance ČNB byly vynaloženy v objemu 863 mil. Kč, tj. o 1 % méně ve srovnání s rokem 2010, z nichž největší část byla vyplacena na mzdy zaměstnanců ČNB (826 mil. Kč, tj. o 3,5 % méně než v roce 2010). Další část mzdových nákladů tvořily náhrady při dočasné pracovní neschopnosti a ostatní osobní náklady, které v souvislosti s organizačními změnami provedenými v ČNB v roce 2011 dosáhly v úhrnu výše 37,5 mil. Kč, tj. o 137 % více než v roce 2010.

Členům bankovní rady byly v roce 2011 vyplaceny mzdy v tomto objemu:

	údaje uvedeny v Kč	
	hrubá mzda ²⁾	čistá mzda ³⁾
Miroslav Singer	4 299 275	3 414 446
Mojmír Hampl	3 429 969	2 675 536
Vladimír Tomšík	3 482 962	2 673 732
Kamil Janáček	2 927 914	2 201 941
Lubomír Lízal *)	2 624 528	1 963 763

²⁾ Hrubá mzda zahrnuje základní mzdu, náhrady mezd za dovolenou, odměny za výsledky práce a mzdové zvýhodnění za práci ve dnech pracovního klidu.

³⁾ Čistá mzda je hrubá mzda po odečtení pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a daně z příjmu a připočtení slevy na dani na poplatníka a daňového zvýhodnění na vyživované dítě u těch členů bankovní rady, kteří o uplatnění slevy požádali.

Pavel Řežábek	2 914 652	2 214 308
Eva Zamrazilová	2 916 763	2 250 914
Robert Holman ^{**)}	713 813	502 562

^{*)} Pan Lubomír Lízal byl jmenován členem bankovní rady s účinností od 13. února 2011.

^{**)} Panu Robertu Holmanovi skončilo funkční období ke dni 12. února 2011 a pan Holman ukončil své působení v ČNB ke dni 31. března 2011.

Odvody zákonného pojistného (tj. pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání) a sankčního odvodu za nesplnění povinného podílu osob se změněnou pracovní schopností na celkovém počtu zaměstnanců dosáhly částky 290 mil. Kč. Ostatní sociální náklady (zahrnují i zaměstnanecké benefity) činily 57 mil. Kč, z toho největší část (19 mil. Kč) tvořily příspěvky poskytnuté zaměstnancům na jejich životní a penzijní připojištění.

Obdobně jako v jiných evropských centrálních bankách vynakládá ČNB prostředky na vzdělávání zaměstnanců, přičemž tyto náklady se dlouhodobě pohybovaly na úrovni 3 % celkových osobních nákladů. V roce 2011 vynaložila ČNB na vzdělávání o 5 mil. Kč méně oproti roku 2010 a náklady na vzdělání tak poklesly o 15,3 % na 28 mil. Kč (tj. 2,3 % z celkových osobních nákladů). Prostředky byly použity zejména na odborné kurzy a semináře pořádané v jiných zahraničních centrálních bankách i institucích, na dlouhodobé zahraniční studijní pobyty, v tuzemsku na specializované ekonomické a finanční kurzy, na manažerské kurzy, na jazykovou výuku a další vzdělávací programy.

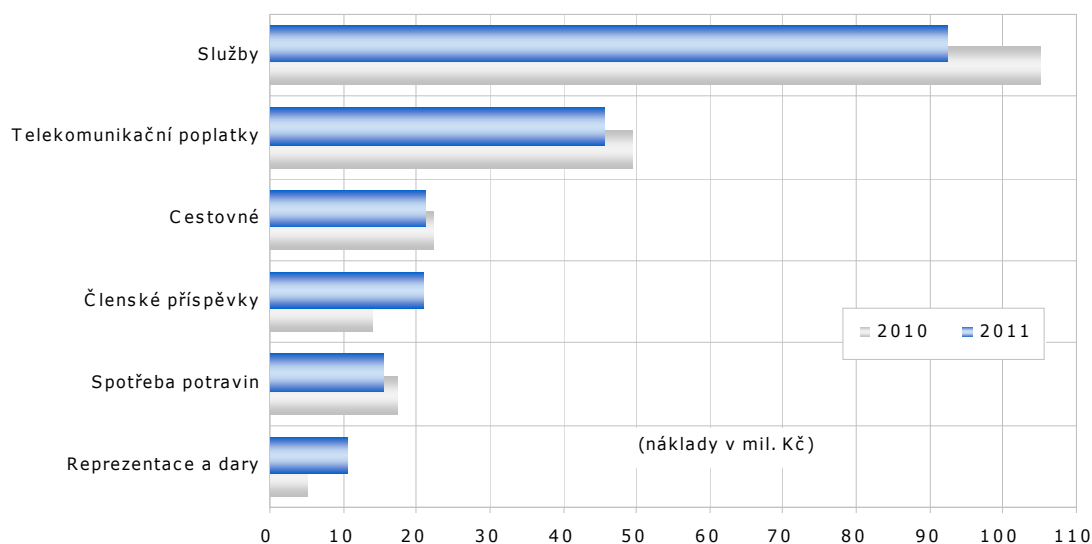
II. 4. 2. Správní činnost

Náklady a výnosy realizované ve správní činnosti se vztahují ke konkrétním činnostem vykonávaným jednotlivými organizačními útvary ústředí a poboček ČNB a v období do 30. června 2011 i k činnostem realizovaným Finančním arbitrem České republiky (na základě novely zákona o finančním arbitrovi přestala ČNB od 1. července 2011 hradit jeho náklady). Věcně se jedná zejména o náklady vynaložené na služby nakupované od externích dodavatelů, telekomunikační poplatky, cestovné (zhruba polovina pracovních cest byla vyvolána účastí na zasedáních konaných v rámci Evropského systému centrálních bank /ESCB/ a dalších organizací či institucí EU), členské příspěvky, oblast závodního stravování a reprezentační účely. Kromě uvedených nákladů se do správní činnosti promítá i tvorba opravných položek k provozním pohledávkám a jejich případný odpis.

Správní náklady dosáhly v roce 2011 celkové výše 248 mil. Kč, což je meziroční pokles o 3 mil. Kč. Významné redukce nákladů bylo dosaženo zejména u služeb nakupovaných pro podporu provozovaných informačních technologií a právních služeb. Oproti tomu vzrostly členské příspěvky hrazené evropským agenturám pověřeným dohledem nad finančním trhem. Do nákladů roku 2011 se promítla i pořizovací cena vozidel, která ČNB poskytla Policii ČR.

Přehled objemově nejvýznamnějších nákladových položek obsažených ve správní činnosti zobrazuje následující graf.

Graf č. 10 – Náklady na správní činnost

Poznámka: Meziroční nárůst v položce reprezentace a dary byl způsoben zaúčtováním pořizovací ceny čtyř doprovodných vozidel (v celkové výši 5,8 mil. Kč), která ČNB poskytla Policii ČR v souladu s uzavřenou dohodou o spolupráci, týkající se zajišťování transportů peněz.

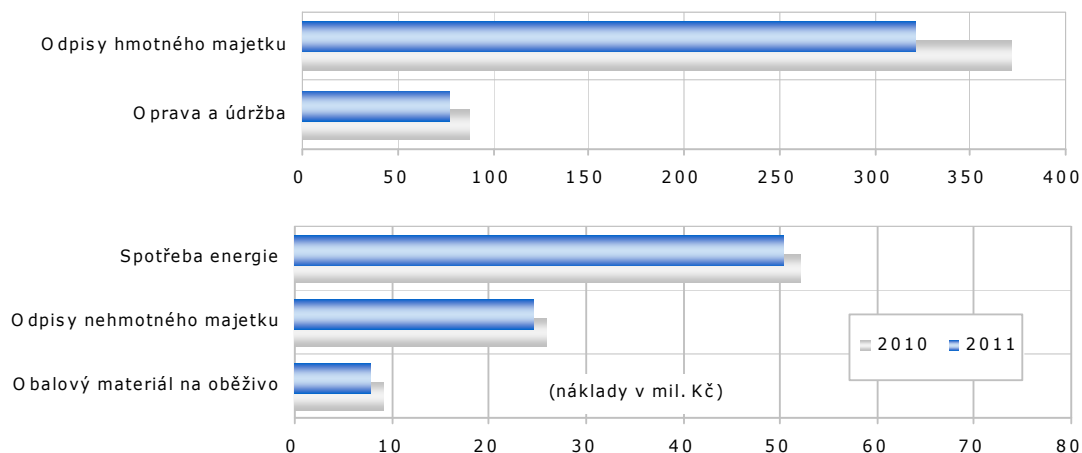
Výnosy ze správní činnosti byly zaúčtovány v celkové výši 127 mil. Kč, přičemž nejvýznamnější objem (89 mil. Kč) připadl na poplatky vyměřené v rámci dohledu nad finančními trhy (zejména se jednalo o správní poplatky týkající se registrace pojišťovacích zprostředkovatelů).

II. 4. 3. Provoz objektů a zařízení

Náklady na provoz objektů a zařízení zahrnují zejména odpisy hmotného a nehmotného majetku, opravy a údržbu majetku, spotřebu energie a spotřebu provozního materiálu.

Uvedené náklady dosáhly 505 mil. Kč, což představuje meziroční pokles o 57 mil. Kč. Z celkového objemu připadlo na odpisy majetku 345 mil. Kč. Jejich meziroční pokles souvisel se změnou odpisového plánu, kdy se banka rozhodla prodloužit dobu odepisování budov. Postupné snižování nákladů, které ČNB vynakládá na provoz objektů a zařízení, je do značné míry spojeno s modernizací technologií používaných v objektech banky a efektivnější správou majetku. Úspory finančních prostředků plynou rovněž z důsledně uplatňovaného procesu výběru obchodních dodavatelů.

Přehled vybraných významnějších nákladových položek obsažených v provozu objektů a zařízení zobrazuje graf č. 11 uvedený na následující straně.

Graf č. 11 – Náklady na provoz objektů a zařízení

Dosažené výnosy v oblasti provozu objektů a zařízení činily 34 mil. Kč a tvořily je zejména tržby za přijaté nájemné (28 mil. Kč) a za prodej majetku (5 mil. Kč).

Konzistentnost údajů roční zprávy o výsledku hospodaření ČNB s účetní závěrkou, resp. s rozpočtem ČNB

Struktura nákladů a výnosů používaná v tomto materiálu je v porovnání se strukturou účetní závěrky v některých případech odlišná, přičemž celková suma nákladů a výnosů ČNB je v obou případech shodná. Důvodem odlišné struktury je skutečnost, že z hlediska hospodaření ČNB jsou jednotlivé položky nákladů a výnosů sledovány a hodnoceny podle účelu vynakládaných prostředků, což umožňuje snadnější orientaci z hlediska řízení jednotlivých činností, zatímco výkaz zisku a ztráty poskytuje přehled o dosažených nákladech a výnosech z pohledu druhového.

Vedle hospodářského výsledku vyhodnocuje Česká národní banka i plnění rozpočtu ČNB, který je zaměřen na podrobné sledování finančních výdajů v oblasti provozu a pořízení majetku. Tím má ČNB vytvořenou další informační základnu, kterou využívá ke svému vnitřnímu finančnímu řízení, tedy nejen pro sledování vývoje jednotlivých položek za celou banku, ale také podle jednotlivých organizačních útvarů ČNB. Výhodou této informační soustavy je také to, že umožňuje operativně sestavit potřebnou strukturu dat a reagovat tak na aktuální potřebu ČNB. Struktura a výše jednotlivých položek rozpočtu ČNB je proto odlišná od struktury účetních nákladů, které jsou zaměřeny spíše na vykazovací povinnost vůči externím subjektům (do rozpočtu ČNB se nepromítají např. odpisy ani vlivy časového rozlišení).

Vyhodnocení čerpání rozpočtovaných prostředků k 31. prosinci 2011 podle souhrnných položek výdajů na provoz (tj. porovnání dosažené skutečnosti se stanoveným rozpočtem ČNB) je obsahem přílohy č. 3.

III. AKTIVA A PASIVA

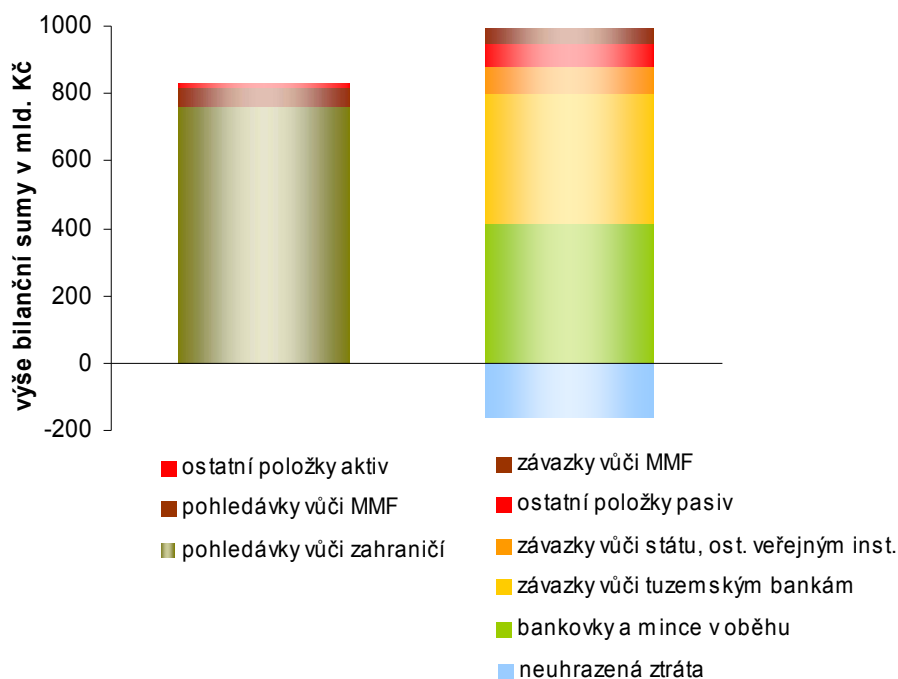
III. 1. SHRNUTÍ

Ke konci roku 2011 činila celková bilanční suma ČNB 832 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 8 mld. Kč. V pasivech se v důsledku kladného hospodářského výsledku banky snížila celková kumulovaná účetní ztráta a vzrostl objem peněz v oběhu. Nižší zůstatky na účtech klientů pak přispěly k poklesu závazků vůči státu a ostatním veřejným institucím. V aktivech vzrostly především pohledávky vůči MMF z titulu čerpání poskytnutého úvěru.

Aktivní stranu bilance ČNB tvoří z 98 % devizové rezervy, tj. pohledávky vůči zahraničí, MMF a zlato. Při současném způsobu realizace hlavních činností banky jsou odpovídajícími bilančními položkami na straně pasiv závazky vůči tuzemským bankám a emitované oběživo. Devizové rezervy ČNB generují tržní výnosy a kurzové rozdíly v závislosti na vývoji kurzu koruny vůči měnám, ve kterých jsou devizové rezervy alokovány. Závazky vůči tuzemským bankám, tj. závazky z titulu repo operací a povinných minimálních rezerv, se do hospodaření banky promítají ve formě sterilizačních nákladů. Bankovky a mince v oběhu zatěžují provozní náklady banky při jejich pořizování a správě. V rámci pasiv je evidována kumulovaná účetní ztráta ČNB. Příčinou jejího enormního nárůstu v průběhu minulé dekády jsou kurzové rozdíly pramenící z aprecie domácí měny.

Přehled absolutních hodnot jednotlivých položek aktiv a pasiv ČNB na konci roku 2011 a 2010 je uveden v příloze č. 2.

Graf č. 12 - Struktura aktiv a pasiv ČNB k 31. prosinci 2011

III. 2. POPIS VĚCNÉHO OBSAHU VYBRANÝCH POLOŽEK AKTIV A PASIV

III. 2. 1. Aktiva

Pohledávky vůči zahraničí včetně CP představují nakoupené dluhopisy (zatříděné bankou do realizovatelného portfolia), akcie, prostředky na běžných účtech u bank v zahraničí, prostředky poskytnuté do reverzních repo operací a valuty v držení ČNB. Realizovatelné dluhopisy se vykazují včetně naběhlého úrokového výnosu a oceňují se reálnou hodnotou proti účtům oceňovacích rozdílů. Zisky a ztráty vyplývající ze změny tržní hodnoty akcií se vykazují přímo ve výkazu zisku a ztráty. Z celkového objemu pohledávek ve výši 759 mld. Kč měly 84% podíl cenné papíry (dluhopisy a akcie). Zbývající část představovaly finanční prostředky vložené do reverzních repo operací, zlaté depozitum a běžné účty v zahraničních peněžních ústavech a institucích a valuty v držení ČNB. Celkový korunový objem pohledávek vůči zahraničí se meziročně téměř nezměnil.

Pohledávky vůči MMF vyplývají z členství ČR v této mezinárodní instituci. Pohledávky zahrnují členskou kvótu v MMF, prostředky uložené nad rámec členského podílu, poskytnutou bezúročnou půjčku v rámci programu MMF na podporu chudých rozvojových států a poskytnutý dlouhodobý úvěr. Pohledávky vůči MMF činily na konci roku 2011 celkem 57 mld. Kč.

V březnu 2010 byla uzavřena s MMF smlouva o poskytnutí bilaterální půjčky, podle které může souhrnná částka úvěru dosáhnout až výše 1,03 mld. EUR. Ke konci roku 2011 bylo z této půjčky vyčerpáno již devět úvěrových tranší v úhrnném objemu zhruba 13,5 % celkového úvěrového rámce. MMF může ale kdykoliv požádat o další čerpání pro potřeby financování svých programů.

Ostatní položky aktiv zahrnují zbývající aktiva ČNB v celkové výši 16 mld. Kč. Jedná se o následující bilanční položky (setříděné sestupně podle objemu dosaženého na konci roku 2011):

- ostatní aktiva ve výši 7 mld. Kč zahrnují především akcie BIS a podíl ve SWIFT, vyplývající z členství ČNB v těchto mezinárodních institucích, a podíl ČR na kapitálu ECB, který činil ke konci roku 5,8 mil. EUR. Dále ostatní položky aktiv obsahují poskytnuté zálohy vyplývající ze Smlouvy a slibu odškodnění, ocenění termínovaných obchodů na reálnou hodnotu, zásoby provozního materiálu, poskytnuté zaměstnanecké úvěry a další pohledávky za zaměstnanci banky a odběrateli. Vykazovány jsou zde i úvěry poskytnuté bývalým bankám v rámci programu konsolidace bankovního sektoru. Reálná hodnota těchto pohledávek je plně pokryta vytvořenými opravnými položkami;
- hmotný a nehmotný majetek ČNB v zůstatkové hodnotě 4 mld. Kč;
- reverzní repo operace vůči tuzemským bankám ve výši 4 mld. Kč;
- zlato ve výši 0,8 mld. Kč. Jedná se o zlaté rezervy centrální banky v podobě raženého nebo neraženého zlata. Zlato je v účetnictví ČNB oceněno historickou cenou (v souladu s českými účetními standardy). Jeho tržní hodnota by k 31. prosinci 2011 činila 12,4 mld. Kč. Meziročně dochází k mírnému snižování objemu zlata v návaznosti na jeho použití pro výrobu pamětních mincí.

III. 2. 2. Pasiva

Závazky vůči tuzemským bankám zahrnují závazky ČNB z titulu repo operací, povinných minimálních rezerv bank a ostatních vkladů tuzemských bank. Objem volné likvidity bankovního sektoru, kterou banky ukládaly prostřednictvím repo operací na účty centrální banky, se meziročně mírně snížil, takže na konci roku 2011 ČNB evidovala závazky vůči tuzemským bankám v celkové výši 390 mld. Kč. Z celkového objemu závazků připadlo na repo operace s cennými papíry 328 mld. Kč, na povinné minimální rezervy bank, do kterých se promítá i zůstatek na účtech pro výběr a skládání hotovostí bank, 51 mld. Kč a na přijaté krátkodobé vklady 11 mld. Kč.

Bankovky a mince v oběhu představují účetní závazek emisní banky z titulu vydaných bankovek a mincí, které se nacházejí u bank a veřejnosti. Celková výše oběživa činila 412 mld. Kč. V meziročním srovnání vzrostlo oběživo o 20 mld. Kč a přiblížilo se tak historicky nejvyšším hodnotám dosaženým v roce 2008. Na konci prosince 2011 se nacházely v oběhu bankovky v celkové nominální hodnotě 400 mld. Kč a mince v objemu 12 mld. Kč.

Závazky vůči státu a ostatním veřejným institucím představují soustavu příjmových, výdajových a dalších běžných a vkladových účtů státu a ostatních veřejných institucí, kterým vede ČNB účty podle § 33 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech. Dále jsou zde zahrnuty vklady státních fondů, mimorozpočtové prostředky organizačních složek státu, které nejsou součástí souhrnného účtu státní pokladny, vklady přijaté od EU k financování vybraných projektů a ostatní závazky vůči ostatním veřejným institucím. Na konci roku 2011 činila celková výše závazků 76 mld. Kč, z toho připadlo na účty Národního fondu (vedené v cizí měně) 27 mld. Kč, státní fondy 22 mld. Kč a vklady mimorozpočtových prostředků 17 mld. Kč.

Neuhrazená ztráta z předchozích období se po započtení záporného výsledku hospodaření za rok 2010 meziročně zvýšila na 162 mld. Kč. Po zohlednění zisku dosaženého v roce 2011 představuje neuhrazená ztráta 126 mld. Kč.

Závazky vůči MMF představují přijaté vklady a účty MMF u ČNB v celkové výši 45 mld. Kč.

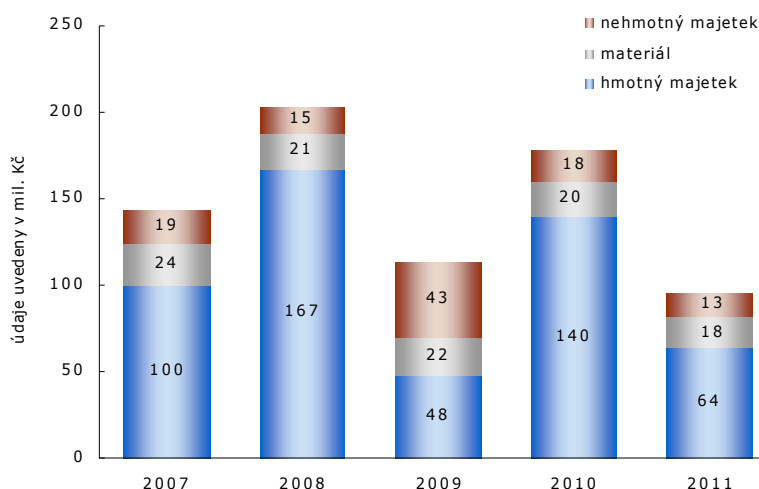
Ostatní položky pasiv zahrnují zbývající pasiva ČNB v celkové výši 71 mld. Kč. Jedná se o níže uvedené bilanční položky (setříděné sestupně podle objemu na konci roku 2011):

- zisk za účetní období ve výši 35 mld. Kč (jedná se o hospodářský výsledek ČNB za rok 2011);
- oceňovací rozdíly ve výši 12 mld. Kč. Jedná se o oceňovací rozdíly z přecenění realizovatelných cenných papírů na reálnou hodnotu a dále o kurzové rozdíly z přepočtu realizovatelných akcií a podílů vyjádřených v cizí měně na domácí měnu;
- základní kapitál a fondy (jedná se o statutární fond a rezervní fondy tvořené ze zisku) ve výši 10 mld. Kč;
- ostatní pasiva ve výši 9 mld. Kč zahrnují především zálohy přijaté od MF ČR v souvislosti s vydanou státní zárukou, finanční zdroje EU a závazky vůči Evropskému společenství, ocenění termínovaných obchodů reálnou hodnotou, běžné a termínované vklady zaměstnanců ČNB atd.;
- závazky vůči zahraničí ve výši 5 mld. Kč. Věcně se jedná o operace realizované v rámci správy devizových rezerv;
- rezervy banky vytvořené v objemu 0,2 mld. Kč na krytí záruk vydaných ve prospěch klientů.

III. 3. VÝDAJE NA POŘÍZENÍ MAJETKU

V roce 2011 bylo na pořízení majetku vynaloženo celkem 95 mil. Kč. Meziroční pokles výdajů o 47 % souvisel především s dokončením projektu, který banka realizovala v oblasti zpracování bankovek. Meziročně poklesly i výdaje na pořízení nehmotného majetku (o 5 mil. Kč) a spotřebního materiálu (o 2 mil. Kč).

Graf č. 13 - Výdaje na pořízení majetku ČNB v letech 2007 - 2011

Detailnější čerpání výdajů na pořízení majetku k 31. prosinci 2011 (tj. porovnání dosažené skutečnosti se stanoveným rozpočtem ČNB) je obsahem přílohy č. 3.

Na pořízení hmotného majetku vynaložila ČNB celkem 64 mil. Kč. Největší objem finančních prostředků směřoval do techniky na zpracování peněz (23 mil. Kč). Na výpočetní techniku (hardware) banka vynaložila 20 mil. Kč. Věcně se jednalo zejména o obnovu úložiště zálohování dat a elektronického archivu, rozšíření kapacit centrálních diskových polí a serverů v návaznosti na objemy zpracovávaných dat a vývoj nových aplikací.

V oblasti zabezpečovacího zařízení vynaložila ČNB 10 mil. Kč, přičemž nejvýznamnější akcí byla výměna systému kontroly a řízení vstupu a pohybu osob v budově ústředí ČNB. Současně byly realizovány drobnější investiční akce přispívající ke zvýšení zabezpečení objektů banky a jejích peněžních provozů.

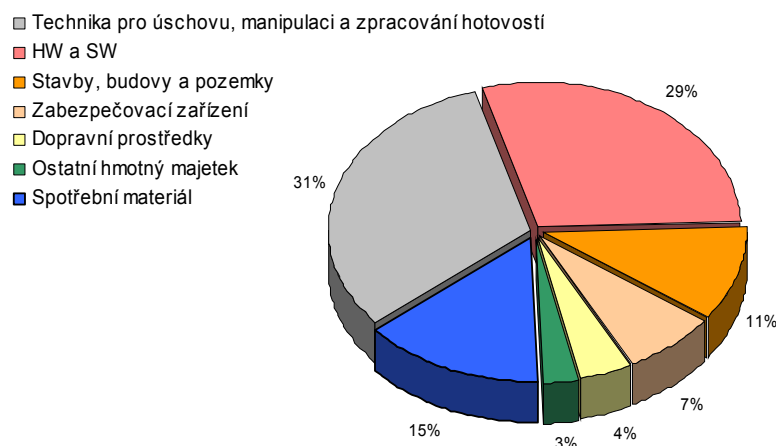
Výdaje v oblasti staveb a budov dosáhly 8 mil. Kč a souvisely s řadou drobnějších stavebních a technologických akcí v objektech ústředí a na pobočkách ČNB a uvolněním zbývající části zádržného za výstavbu záložního pracoviště Zličín.

Výdaje na pořízení materiálu činily 18 mil. Kč, přičemž částka 7 mil. Kč představovala nákup obalového materiálu na bankovky a mince. Další prostředky byly použity zejména k nákupu kancelářských potřeb, provozního materiálu, náhradních dílů a spotřebního materiálu pro výpočetní techniku.

Nehmotný majetek byl pořízen v celkové hodnotě 13 mil. Kč, a to na realizaci projektů zařazených do plánu rozvoje informačních systémů a upgrady již provozovaných systémů (největší objem prostředků byl vynaložen na upgrade Windows platformy ve výši 3 mil. Kč).

Čerpání výdajů na pořízení majetku není z časového hlediska rovnoměrné a do značné míry závisí na rozhodnutí o realizaci stěžejních investičně náročných projektů. V uplynulém období (2007 – 2011) směřovala významná část finančních prostředků do oblasti techniky na zpracování hotovosti, kde došlo k technologické obměně strojového vybavení s cílem zvýšit kapacitní možnosti a detekční schopnosti při rozpoznávání padělků inovované řady českých bankovek. Nemalé prostředky vynaložila ČNB i v oblasti informačních technologií. Výdaje směřovaly jak do projektů nových informačních systémů, tak do obnovy stávajících technologií. S oběma výše zmíněnými oblastmi do značné míry souvisí i výdaje na nákup spotřebního materiálu (obalový materiál na bankovky a mince, spotřební materiál pro výpočetní techniku). V oblasti staveb ČNB realizovala spíše projekty menšího rozsahu související s obměnou nebo rozšířením stávajících provozních technologií instalovaných v budovách ČNB.

Graf č. 14 – Struktura výdajů na pořízení majetku (v letech 2007 – 2011)

Pořizování majetku a služeb v ČNB

Proces pořizování majetku nebo služeb v ČNB lze v zásadě rozdělit do tří etap. Začátek první etapy je totožný se zahájením přípravné fáze procesu sestavování návrhu rozpočtu ČNB na příslušné rozpočtové období. Jednotlivé organizační útvary banky předkládají svoje požadavky na zařazení jednotlivých akcí do rozpočtu, ve kterých jsou specifikovány technické parametry na pořizovaný majetek nebo požadavky na služby a uváděny odhady nebo propočty předpokládaných finančních výdajů na jejich pořízení. Požadavky jsou následně prověřovány a projednávány příslušnými odbornými útvary banky, a to jak po stránce technické, tak finanční. Na základě výsledků projednání je pak požadovaný nákup majetku nebo služeb, který byl shledán jako opodstatněný, zařazen do návrhu rozpočtu. Schválením rozpočtu ČNB pro příslušný rok v bankovní radě ČNB a následným rozepsáním finančních prostředků jednotlivým správcům rozpočtovaných prostředků je ukončena první etapa pořizování majetku (služeb). Konkrétní postupy pro sestavování a schvalování rozpočtu jsou stanoveny vnitřními předpisy banky.

Druhá etapa procesu pořizování majetku zahrnuje výběr obchodního partnera. Základním právním předpisem pro výběr je zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a na něj navazující vnitřní předpisy ČNB, které podle jednotlivých ustanovení zákona stanovují závazné postupy pro zadávání zakázek ČNB. Tím jsou nastaveny podmínky pro transparentní výběry dodavatelů ve všech oblastech a objemech pořizování dodávek, služeb a stavebních prací.

Na základě požadavku a podkladů od příslušného odborného útvaru je vypracováno zadání k veřejné zakázce a ČNB následně zahájí v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., resp. s vnitřními předpisy, vlastní výběr dodavatele. Předložené nabídky jsou kontrolovány z hlediska splnění zadávacích podmínek a všech kvalifikačních předpokladů. Posouzení a hodnocení nabídek provádí hodnotící komise, která je při zakázce nad 200 tis. Kč složená ze zástupců různých útvarů banky. Hodnocení je prováděno podle kritérií stanovených v podmínkách pro výběr dodavatele. V naprosté většině případů je jediným hodnotícím kritériem cena nabídky. V případě zadávání veřejné zakázky podle ekonomické výhodnosti nabídky je hodnotící komise povinna hodnotit nabídky a stanovit jejich pořadí podle jednotlivých dílčích kritérií a jejich vah specifikovaných v zadání zakázky. Po výběru nejvhodnější nabídky následuje proces uzavírání smluvních vztahů.

Vlastní realizace smluvního plnění je pak obsahem třetí, závěrečné etapy pořizování majetku v ČNB. Ta je pak ukončena uvedením pořízeného majetku do užívání nebo provedením sjednaných služeb.

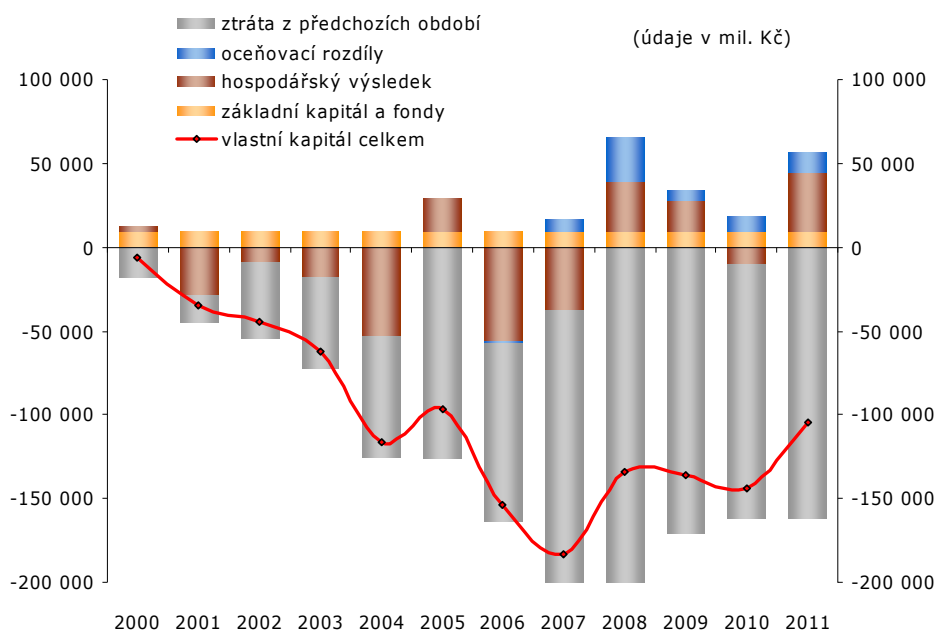
III. 4. STAV VLASTNÍHO KAPITÁLU

K 31. prosinci 2011 evidovala ČNB v pasivech vlastní kapitál v záporné výši 104 722 mil. Kč. V porovnání s předchozím rokem záporná výše vlastního kapitálu poklesla o 38 997 mil. Kč, a to v důsledku kladného hospodářského výsledku ČNB za rok 2011 a změny oceňovacích rozdílů.

Tabulka č. 2 – Stav vlastního kapitálu v roce 2011 a 2010

	údaje uvedeny v mil. Kč		
	31. 12. 11	31. 12. 10	změna
statutární fond (základní kapitál)	1 400	1 400	0
všeobecný rezervní fond	7 891	7 891	0
ostatní rezervní fondy ze zisku	159	159	0
základní kapitál a fondy celkem	9 450	9 450	0
oceňovací rozdíly	12 239	8 667	3 572
ztráta z předchozích období	-161 836	-152 102	- 9 734
hospodářský výsledek	35 425	-9 734	45 159
celkem	-104 722	-143 719	38 997

Graf č. 15 – Vývoj vlastního kapitálu ČNB v letech 2000 - 2011

IV. ROZDĚLENÍ HOSPODÁŘSKÉHO VÝSLEDKU

Na základě § 47 odst. 2 zákona o ČNB hradí Česká národní banka ze svých výnosů nezbytné náklady na svoji činnost. Vytvořený zisk používá k doplňování rezervního fondu a dalších fondů vytvářených ze zisku a k ostatnímu použití v rozpočtované výši. Zbývající zisk odvádí do státního rozpočtu.

Česká národní banka vykázala za rok 2011 zisk v celkové výši 35 425 mil. Kč. Bankovní rada schválila jeho konečné rozdělení (projeví se v účetnictví roku 2012) tak, že celá částka byla použita na snížení neuhrazené ztráty z předchozích období.

I po provedení úhrady zůstane v bilanci nadále neuhrazená ztráta z předchozích období, a to ve výši 126,4 mld. Kč. Banka předpokládá, že tato kumulovaná ztráta bude uhrazena ze zisků dosažených v budoucích letech v závislosti na řadě faktorů, jejichž vliv nelze v současné době s jistotou odhadnout. Bankovní rada ČNB sleduje tuto situaci tak, aby v případě nutnosti mohla k jejímu řešení podniknout kroky, které by byly v souladu s hlavním cílem ČNB.

V. ODVOD VOLNÉHO ZŮSTATKU ZISKU DO STÁTNÍHO ROZPOČTU

Z hospodářského výsledku České národní banky za rok 2011 nebude do státního rozpočtu odveden žádný zisk, neboť celý vytvořený zisk byl v souladu se zásadami finančního hospodaření použit k úhradě ztráty z předchozích období.

Česká národní banka tedy nedisponuje žádným volným zůstatkem zisku, který by mohl být odveden do státního rozpočtu.

VI. VEDENÍ ÚČTŮ A POSKYTOVÁNÍ BANKOVNÍCH SLUŽEB PRÁVNICKÝM OSOBÁM

Zákon o ČNB v § 34 odst. 1 stanoví, že „Česká národní banka může, za podmínek obvyklých v bankovním sektoru, vést účty svých zaměstnanců a poskytovat jim další bankovní služby. Vést účty a poskytovat bankovní služby může i právnickým osobám. Seznam těchto právnických osob zveřejňuje Česká národní banka v roční zprávě o výsledku hospodaření.“

Jmenovitý seznam právnických osob (v oblasti jiných obchodů České národní banky) je uveden v příloze č. 4. V souladu s usnesením č. 415 ze 43. schůze rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne 28. února 2001 je v seznamu uvedeno vždy IČO, název právnické osoby a její sídlo.

Seznam neobsahuje právnické osoby, jimž ČNB vede účty podle § 27 zákona o ČNB (účty bank), podle § 30 zákona o ČNB (účty vedené podle zákonů o rozpočtových pravidlech) a účty nesplacených pohledávek, u kterých se nejedná o vedení účtů na základě smlouvy o účtu ani o poskytování standardních bankovních služeb.

VII. ZÁVĚR

Česká národní banka vykázala za rok 2011 zisk v celkové výši 35 425 mil. Kč. Dosažený výsledek hospodaření plynul především z kurzových zisků, které banka zaúčtovala v důsledku meziročního oslabení kurzu koruny vůči spravovaným rezervním měnám. Bez vlivu kurzových rozdílů by zisk činil 6 218 mil. Kč. Pozitivně lze hodnotit výsledek dosažený při správě devizových rezerv, a to vzhledem ke značným nejistotám panujícím na finančních trzích a zhoršujícím se možnostem alokace investic na rozvinutých trzích v důsledku přetrvávající dluhové krize některých zemí eurozóny.

Vytvořený zisk byl v souladu se zásadami finančního hospodaření použit v plné výši na snížení neuhrazené ztráty z předchozích období, která bude po provedení úhrady evidována v bilanci banky ve výši 126,4 mld. Kč.

Z výsledků dosažených v uplynulých letech je patrná snaha ČNB o hospodárné vynakládání finančních prostředků ve všech vnitřních procesech. Zvýšená pozornost je věnována osobním nákladům, které zaujímají významnou část provozních nákladů banky. V návaznosti na provedenou reorganizaci došlo v roce 2011 ke snížení počtu zaměstnanců ČNB, které bylo současně doprovázeno poklesem celkových mzdových nákladů banky.

Objem výdajů vynaložených na pořízení majetku byl v roce 2011 o 47 % nižší než v roce 2010. Meziroční snížení bylo ovlivněno především tím, že větší část finančních prostředků plánovaných na projekt úpravy a rozšíření techniky na zpracování bankovek byla vynaložena v roce 2010.

Srovnání nákladů a výnosů ČNB v letech 2011 a 2010

údaje v mil. Kč

Název skupiny	NÁKLADY		VÝNOSY		SALDO	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010

OBLAST MĚNOVÁ

Provádění měnové politiky	3 072	3 490	4	22	-3 068	-3 468
Správa devizových rezerv	28 918	21 692	39 365	34 158	10 447	12 466
Kurzové rozdíly	954	30 033	30 161	12 977	29 207	-17 056
Klientské operace	374	469	1 048	1 005	674	536
Ostatní operace	27	4 947	39	4 957	12	10
Celkově za oblast měnovou	33 345	60 631	70 617	53 119	37 272	-7 512

OBLAST EMISE A SPRÁVY PENĚŽ

Celkově za oblast emise a správy peněz	276	414	258	139	-18	-275
---	------------	------------	------------	------------	------------	-------------

OBLAST PROVOZNÍ

Zaměstnanci	1 238	1 261	1	1	-1 237	-1 260
Správní činnost	248	251	127	92	-121	-159
Provoz objektů a zařízení	505	562	34	34	-471	-528
Celkově za oblast provozní	1 991	2 074	162	127	-1 829	-1 947

Celkové náklady a výnosy	35 612	63 119	71 037	53 385		
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK					35 425	-9 734

Přehled aktiv a pasiv ČNB ke konci roku 2011 a 2010

AKTIVA

Název bilanční položky	k 31. 12. 2011		k 31. 12. 2010	
	mil. Kč	%	mil. Kč	%
Zlato	755	0,09	770	0,10
Pohledávky vůči MMF	57 337	6,89	48 499	5,89
Pohledávky vůči zahraničí včetně CP	758 856	91,20	761 500	92,45
Pohledávky vůči tuzemským bankám	3 500	0,42	1 500	0,18
Hmotný a nehmotný majetek	4 413	0,53	4 692	0,57
Ostatní aktiva	7 245	0,87	6 689	0,81
Celkem	832 106	100,00	823 650	100,00

PASIVA

Název bilanční položky	k 31. 12. 2011		k 31. 12. 2010	
	mil. Kč	%	mil. Kč	%
Bankovky a mince v oběhu	411 953	49,50	391 694	47,55
Závazky vůči MMF	44 830	5,39	41 358	5,02
Závazky vůči zahraničí	4 984	0,60	6 180	0,75
Závazky vůči tuzemským bankám	389 520	46,81	394 275	47,87
Závazky vůči státu a ost. veřejným institucím	76 000	9,13	123 690	15,02
Rezervy	229	0,03	215	0,03
Základní kapitál	1 400	0,17	1 400	0,17
Rezervní fondy	8 050	0,97	8 050	0,98
Oceňovací rozdíly	12 239	1,47	8 667	1,05
Neuhrazená ztráta z předchozích období	-161 836	-19,45	-152 102	-18,47
Zisk nebo ztráta za účetní období	35 425	4,26	-9 734	-1,18
Ostatní pasiva	9 312	1,12	9 957	1,21
Celkem	832 106	100,00	823 650	100,00

Vyhodnocení čerpání rozpočtovaných prostředků k 31. prosinci 2011

(údaje uvedeny v tis. Kč)

rozpočtovaná položka	plán a rezerva	skutečnost	poměr v %
Výdaje	2 030 000	1 991 968	98,1 %
Výdaje na provoz	1 927 000	1 897 285	98,5 %
Emise a správa peněz	291 195	289 111	99,3 %
Nákup peněz	288 393	286 166	99,2 %
Příprava nových platidel	1 952	2 095	107,3 %
Ochrana platidel	850	850	100,0 %
Provozní výdaje	1 635 805	1 608 174	98,3 %
Osobní výdaje	1 239 506	1 234 386	99,6 %
Správní činnost	266 895	246 409	92,3 %
Provoz objektů a zařízení	138 604	134 977	97,4 %
Korekce rozpočtových výdajů	-9 200	-7 598	82,6 %
Rezerva	0	0	-
Výdaje na pořízení majetku	103 000	94 683	91,9 %
Výdaje na pořízení hmotného majetku	70 319	63 673	90,5 %
Stavby, budovy a pozemky	13 331	8 273	62,1 %
Dopravní prostředky	1 068	826	77,3 %
Kancelářská technika a spotřební elektronika	229	222	96,9 %
Technika pro úschovu, manipulaci a zpracování hotovosti	23 764	22 548	94,9 %
Výpočetní technika - hardware (HW)	20 160	20 113	99,8 %
Nábytek a doplňkové zařízení interiérů	573	574	100,2 %
Komunikační technika	584	578	99,0 %
Zabezpečovací zařízení	9 701	9 684	99,8 %
Ostatní hmotný majetek	909	855	94,1 %
Výdaje na pořízení materiálu	17 971	17 845	99,3 %
Výdaje na pořízení nehmotného majetku	13 937	13 165	94,5 %
Programové vybavení - software (SW)	13 143	12 539	95,4 %
Ostatní nehmotný majetek	794	626	78,8 %
Rezerva	773	0	0 %

**Jmenovitý seznam právnických osob podle § 34 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb.,
o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů**

IČO	Název	Sídlo - město	Sídlo - ulice
65732138	CELOBANKOVNÍ ODBOROVÝ VÝBOR OSPPP ČNB	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
65732006	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP ČNB - ÚSTŘEDÍ	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
65732235	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB PRAHA	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
65732570	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB Č. BUD.	ČESKÉ BUDĚJOVICE	LANNOVA 1
65732839	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB PLZEŇ	PLZEŇ	HUSOVA 10
65733207	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB ÚSTÍ	ÚSTÍ NAD LABEM	KLÁŠTERNÍ 3301/11
65733304	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB HK	HRADEC KRÁLOVÉ	HOŘICKÁ 1652
65733835	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB BRNO	BRNO	ROOSEVELTOVA 18
65734653	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB OSTR.	OSTRAVA 1	NÁDRAŽNÍ 4
48549746	KLUB DŮCHODCŮ ČNB	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28

